

Telegraf Państwowy *Belweder*

Blankietu № **71**

Przewodnika №

Otrzymany dn. *25* / *IX* 19*19* r.

o godz. *23* min. *20* od *Cieszyn*

Podpis urzędnika *Herman*

TELEGRAM.

naczelnik państwa pilsudski

warszawa belweder =

1563 / 52

z *+* *Cieszyn* dow *553 25/9 18* - *10w* dn. */* godz. */* min.

Uwagi służbowe.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York
Zarząd Telegrafów nie przyjmuje odpowiedzi na telegrafy, wysłane do niego z przesyłką pocztową.
Nagłówki telegrafów przyjętych z aparatu drukowanego czcionkami ornate: 1) miejsce nadania, 2) numer telegrafu, 3) ilość słów, 4) dzień nadania, 5) godzina i minuta.

kazdy nowoprzybywający oddział wojska wywołuje zamieszki i nadużycia w kraju - dywizjoner Latinik jest osobiscie bardzo popularny i zna stosunki i potrzeby ludności, oficerowie jego zżyli się z ludnością. dlatego ze względu na zbliżający się plebiscyt prosimy usilnie o pozostawienie dywizyonera Latinika wraz z jego dywizją w Cieszynie =

= rada narodowa księstwa cieszyńskiego : poseł ks Londzin, poseł dr Ryszard Kunicki, poseł Reger, ks Brzuska, Józef Szusick -

Przedłożona Komendantowi

25. / 9. 1919. 23⁵⁰

[Signature]

(Należy)

NAJWYŻSZE WODZĄCE WÓJSK POKŁON
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA
Dz. *1563/5* dnia *27* / *IX* 1919 r.
Załącz. Wydział

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

421 63

otrzymany w M. S. Z. 25. IX. 1919.

Odpis.

1563/92

Warszawa - Ministerjum Spraw Zagranicznych Minister Skrzyński.

Cieszyn = Dow 537 24 23 30

Dywizjoner Latinik zakomunikował dziś Radzie Narodowej że nie może brać ^{wzgl} udziału w przygotowawczych pracach plebiscytowych, gdyż otrzymał z Naczelnego Dowództwa rozkaz wymarszu z Dywizją ze Śląska w przeciągu dni trzech, ustępując miejsca dywizji 7-mej, będącej pod dowództwem gen. Babiańskiego. Nie wchodząc w meritum sprawy, pozwałam sobie zwrócić uwagę Ministerjum na konieczność przedłożenia tej sprawy Ministerjum Wojny, albowiem osoba dywizjonera Latinika jest niezastąpiona w obecnem stadium sprawy cieszyńskiej. Dywizjoner Latinik przez cały czas swojej bytności na Śląsku zyskał zupełne zaufanie całej ludności miejscowej, szczególnie robotniczej i górniczej tak samo jak i Rady Narodowej. Co ważniejsza, sam zna psychologję wartości lokalnej i umie niemi operować. Odnosi się to do złożonej z różnych elementów Rady Narodowej, jak też i Komisji Entente'y w Cieszynie, z którą go łączą już dzisiaj osobiste i przyjazne stosunki. Zwrot płk. Tisiego w sprawie cieszyńskiej jest w wielkiej mierze dziełem dywizj. Latinika. Pozatem sprawa cieszyńska może jeszcze zmienić swój charakter, a wówczas okaże się konieczna ta wyjątkowo świetna znajomość terenu i nieprzyjaciela, jaką posiada dywizjoner Latinik. Dlatego też, gdyby nieuniknionym był wymarsz dywizji, to w każdym razie osoba dywizjonera Latinika, jako ddcy tut. garnizonu powinna pozostać. Poza tą stroną rzeczową osobistym moim zdaniem jest, że wyjazd dywizjonera Latinika ze Śląska mógłby się odbić na dalszych losach sprawy cieszyńskiej w sposób wysoce ujemny. Rada Narodowa solidaryzuje się najzupełniej z moimi poglądami.

G u e n t h e r m.p.

Za zgodność odpisu:

WODZĄCY WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA
L. Dz. 1563/92 dnia 27/IX 1919 r.
załącz. Wydział

64

422

Telegraf Państwowy

TELEGRAM.

As K2

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ADJUTANTURA GENERALNA

Blankietu No

Przewodnika No

191 r.

Otrzymano dn. 19 r.

o godz. min. od

Podpis urzędnika

pilne = belweder warszawa

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

1563/12

1563/12 dnia 27/IX 1919 r.

słów du. godz. min.

z .# r krakow do g 879 26/9 13/40+

Uwagi służbowe.

melduje, że uważam przeniesienie dywizji pulka 'Latinika' z frontu cieszyńskiego w tej chwili za bardzo niebezpieczne i niewskazane ze względu na podjac sie majaca akcje plebiscytowa stop ludnosc jest z zolnierzem tym oswojona serdeczny stosunek utrwalony kontakt psychiczny stworzony stop nowy typ zolnierza moze ten stan zmienic tylko na gorsze zwlaszcza jesli to nie bedzie zolnierz juz mocno zdyscyplinowany stop pulk Latinik uzywa duzego miru u zolnierza u ludnosci wlasnej i obcej stop jako byly komendant na tym terenie z czasow austriackich ma posluch i wziecie u niemieckiej szlachty i fabrykantow ktorych ustosunkowanie sie nie smie nam byc obojetne stop ze wzgledu na okolicznosc, ze naczelnik panstwa dotychczas ani frontu tego ani ludnosci tamtejszej nie odwiedzil co jest tam poniekad bolesnie odczuwane moze i ten nowy jeszcze eksperyment byc bardzo szkodliwy stop koniec

= o . j . o . g . krakow o . j . l . 4017 mjr klinger .+

423 65

BARDZO PILNE. Minist. Spraw Zagr.ODPIS DEPEZSY.Warszawa.

Cieszyn 555 25 /9

1563/52

Każdy nowoprzybywający oddział wojska wowykuje zamieszki i nadużycia w kraju - dywizjoner Latinik jest osobiście bardzo popularny i zna stosunki i potrzeby ludności oficerowie jego zżyli się z ludnością, dlatego ze względu na zbliżający się plebiscyt prosimy usilnie o pozostawienie dywizjonera Latinika wraz z jego dywizją w Cieszynie.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego:

poseł ks. Ładzin, poseł dr. Ryszard Kunicki, poseł Reger, ks. Brzuska, Józef Szuścik.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New YorkPILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

66

WARSZAWA, DN. 27 września 1919.

~~1563~~ ac 15. K.S.

1563/12

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

Nr 10601/19

Odpowiedź na pismo z dn. №

W sprawie:

Ministerjum Spraw Zagranicznych ma zaszczyt
przesłać w załączeniu 2 depesze Rady Narodowej
Cieszyńskiej proszącej o pozostawienie w Cie-
szynie dywizjónera L A T I N I K A.

Za Ministra

2 załączniki.

D o Kancelarji
Naczelnika Państwa.

GAZETA RZECZYPOSPOLITEJ
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1563/12 dnia 27 IX 1919 r.
załącz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

1563/52

.....

Ze względów politycznych bezwarunkowo należy interwenjować w Belwederze u Generała Sosnkowskiego, u Gen. Min. Lesniewskiego, u Ministra Skrzyńskiego, w Komisji Sejmowej dla spraw Zagranicznych, u posłów Daszyńskiego, Moraczewskiego, Malinowskiego i wszędzie gdzie można z największą energią, ażeby Dywizjoner LATINIK w Cieszynie ze swoją dywizją pozostał. Cieszy on się zaufaniem ludności, bo był przez całą wojnę Komendantem Setnego pułku. Wojsko całe uwielbia go. LATINIK ma na Śląsku krewnych, nawiązał stosunki osobiste z Larischami, Thunami i fabrykantami w Bielsku. Strata jego byłaby obecnie w okresie plebiscytowym klęską polityczną. Przybycie człowieka cudzego mogłoby stworzyć, i napewno stworzy niesłychane trudności. Gdyby przyszła dywizja królewaków i halerczyków, to obawiamy się, że najmniejsze zajście z Niemcami i z Żydami pogrzebałoby nas beznadziejnie. Już słyszeliśmy groźby ze strony halerczyków, którzy przyjechali robić kwaterę, że za 24 godzin zrobią porządek z niemieckimi szyldami i niemieckimi szkołami. My porządek robimy sami, ale w zgodzie i porozumieniu z Niemcami. Najmniejszy gwałt skończy się katastrofą, a ponieważ wojsku nic nakazać, ani zakazać nie można, dlatego całe Prezydium, a z nim także Dr. Kunicki, jako kierownik Biura Plebiscytowego jeszcze raz usilnie proszą o pozostawienie Pana LATINIKA razem z jego dywizją w Cieszynie.

/-/ Reger.

Prosimy depezę tę doręczyć:

Posłowi Kantorowi, Naczelnikowi Państwa, Gen. Sosnkowskiemu, Ministrowi Skrzyńskiemu, Referentowi do Spraw Śląskich w M.S.Z. i Szefowi Sztabu Pułk. Hallerowi.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

69
426